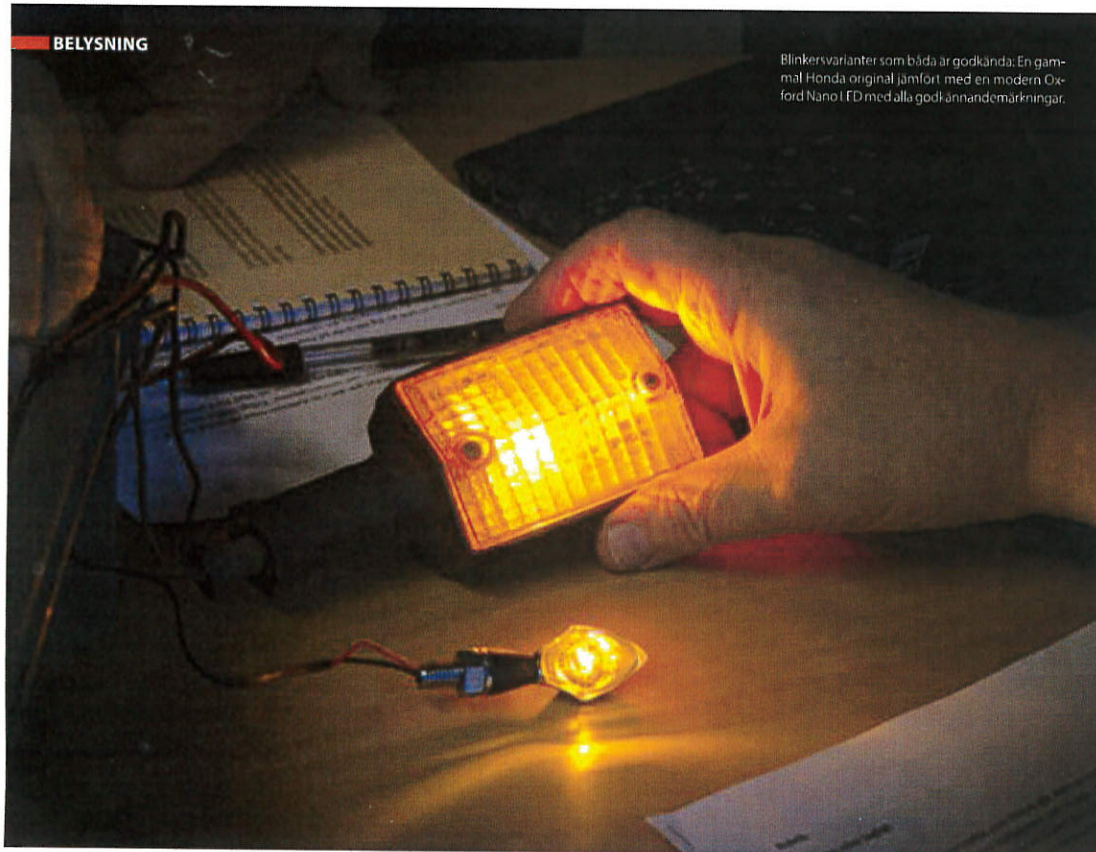

Blinkersvarianter som båda är godkända: En gammal Honda original jämfört med en modern Oxford Nano I ED med alla godkännandemärkningar.

SÅ HÄR SYNS DU BÄTTRE

Minska risken att bli en del av olycksstatistiken. Det finns det många sätt att förbättra din synbarhet. Vi hjälper dig avgöra vad som är godkänt eller förbjudet vad gäller belysningskomponenter och hur de får användas.

Vi kartlägger lagar och förordningar på belysningsområdet.

■ TEXT ELVING SOLLI ■ BILD MAGNUS KLYS

Vill du veta hur andra trafikanter ser dig kan du be en kompis ta bilder av dig körande på höjen i några olika vinklar. Sedan kan du i lugn och ro själv avgöra om du behöver öka din synbarhet. Viktiga faktorer för synbarhet som du själv kan påverka är: komplettering av belysning, motorcykelns färg, dina kläders färg och hjälmens färg. Vad det gäller belysningen kan den delas upp i tre grupper. *Obligatoriskt, Tillåtet eller Förbjudet.*

Det finns fyra olika typer av främre belysning att användas dagtid. *Halvljus, varsellykta, positionsljus, blinkers.*

ALLMÄNNA KRAV FÖR LAMPOR

- Skall ha komponentgodkännande.
- Skall vara E-märkt med rätt siffer- och bokstavskombinationer för kategorin.
- Skall vara anbringad på fordonet enligt lagar och förordningar.
- Varsellykta ersätter ej positionsljus.

- Skall lysa vid rätt tillfälle (vissa kombinationer med halvljus + dagtid).
- Byte av positionsljus och halvljus är tillåtet om det nya uppfyller alla krav enligt ovan.

ANNAT LJUS

- Kan vara varsellykta, dimljus eller spänningsreglerat halvljus.
- Får användas om det är komponentgodkänt.
- Skall vara tillräckligt för att fordonet skall synas vid dagsljus.

- Annat ljus (två stycken) får vara tända tillsammans med halvljus dagtid.
- Ett främre positionsljus skall alltid vara tänd. (Max två stycken).
- Endast halvljus och ett "annat ljus" som är komponentgodkänt. (Max två stycken).
- Varsellykta kan ersätta halvljus på dagtid.
- Halvljus och varsellykta tillåtet på dagtid.
- Positions- och varsellykta tillåtet på dagtid.
- Halvljus, positionsljus och varsellykta är godkänt samtidigt på dagtid.
- Två halvljusstrålkastare (symmetriskt placerade) med inbördes avstånd mellan de lysande ytorna av högst 200 millimeter betraktas som en halvljusstrålkastare.

BETECKNINGAR

E står för europagodkännande, och siffran för godkännandeland. 1=Tyskland, 2=Frankrike och så vidare.

Övriga godkännandebeteckningar är HR för halogen helljus, HC för halogen halvljus, PL för plastglas, A för positionsljus och DL för varsellykta.

PLACERING

En halvljusstrålkastare: Skall vara placerad med högst 100 millimeters avvikelse från centrum. Höjd: Minst 500 millimeter. Max 1200 millimeter. Geometrisk synbarhet 45 grader.

Positions- och varsellykta: Över, under eller bredvid (symmetriskt placerade) en annan framlykta. Mått: Från kant max 400 millimeter. Höjd: Minst 350 millimeter, max 1200 millimeter.

HELLJUS PÅ DAGTID

I ett utdrag ur 3 kap 70 § trafikförordningen (1998:1276) står att "helljus inte får användas där vägen är tillfredsställande belyst".

70 § Vid färd på väg med bil, motorredskap klass I, tung terrängvagn, motorcykel eller moped klass I skall helljus användas, när förarens synfält med hänsyn till fordonets hastighet annars inte är tillräckligt för att fordonet skall kunna föras säkert.

Helljus får inte användas på sträcka där vägen är tillfredsställande belyst.

KÄLLOR

SFRO:s bygghandbok. Trafikförordningen. Pasi Paavola, utredare Transportstyrelsen.

SUMMA SUMMARUM

Hur många ljuspunkter får jag då ha tända framåt samtidigt, om jag skall följa lagen?

- Två främre positionsljus.
 - Två varsellykta.
 - Två stycken halvljuslampor med minimiavstånd 200 millimeter.
 - Totalt 6 stycken ljuspunkter framåt.
- Dessutom får du ha ett jämnt antal blinkerslykter utan övre antalsbegränsning.

OMBYGGNAD SOM ÄVEN OMFATTAR HEL ELLER HALVLJUS

Det finns ingen reglering i lagen som förbjuder ombyggnad eller utbyte av belysning. Lagar och förordningar reglerar bara var, när och hur du får bygga om. Vi har kollat upp några vanliga varianter.

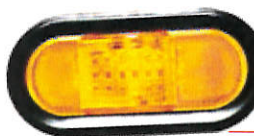
Projektorlyse monteras ofta på Streetfighters. Om det är E-märkt och rätt monterat är det godkänt.

H4 Halogenglödlampa med glödljussockel. För montering i "gamla" strålkastare som ej är godkända för halogenljus. Godkänt på äldre motorcyklar med originalbelysning som inte har godkännandemärkning. Normalt före 1988.

H4 Xenonglödlampa med ballast och kabelhärva. Elektromagnet flyttar glödlampen och växlar mellan hel- och halvljus. Kan monteras i alla H4-strålkastare gjorda för H4. Icke godkänt.

Motorcykel får ha sidomarkeringslykta och sidomarkeringsreflex som visar orangegult ljus åt sidan. Behöver ej vara typgodkänt men måste ha rätt färg. Använd E-märkt lykta från en bil så får du rätt färg. Ger klart ökad synbarhet snett framifrån och från sidan.

Så kallat kälalys: En 8 tums H4 originalstrålkastare från en Volvo. Godkänd med halogenlampa. Utrustas ofta med xenon H4-lampa men är då inte längre godkänd. Är den märkt med R20 får den användas även på motorcykel.